

Väitöskirja ympäristölaatukilpailusta

Luca Lambertini

Professori

Bolognan yliopisto

1. Tiivistelmä väitöskirjan sisällöstä

Chiara Lombardini-Riipisen väitöskirja sisältää katsauksen ja neljä alkuperäistä esseetä tuotteiden laadun tarjonnan säätelystä duopolimarkkinoilla, silloin kun tuotantoon liittyy ympäristöllisiä ulkoisvaikutuksia. Luvussa 1 esitetyn yksityiskohtaisen olemassa olevan kirjallisuuden esittelyn jälkeen väitöskirjan aihe kehittyi seuraavalla tavalla.

Ensimmäinen essee (luku 2) kuvailee, miten voidaan vaikuttaa kilpailuun, kokonaispäästöihin ja yhteiskunnalliseen hyvinvointiin eksogeenisen päästöveron avulla. Jotta essee olisi vertailukelpoinen olemassa olevan kirjallisuuden kanssa, tekijä olettaa, että päästöistä verotetaan per tuotantoyksikkö eikä kokonaispäästöjä. Analyysi on toteutettu olettaen laadun parantamiseen liittyvän kiinteitä kustannuksia ja olettaen, että osa kuluttajista ei osta ympäristölaadulla erilaistettua tuotetta. Esseessä näytetään, että vero on yksiselitteisesti yhteiskunnallista hyvinvointia kasvattava, mikä ei ole totta laatustandardin tapauksessa, jota on tutkittu aikaisemmassa kirjallisuudessa.

Toisessa esseessä, muuttuvien laadun parantamisen kustannusten sekä full market coverage -oletuksella, vertaillaan päästöveron ja ad valorem -verojen vaikutuksia. Esseessä todistetaan, että on olemassa optimaalinen politiikka. Se koostuu noiden kahden veron sekoituksesta ja saavuttaa first-best -laatuspektrin. Second-best -ratkaisu voidaan saavuttaa silloin, kun käytetään vain yhtä veroa. Tämän esseen eräs merkittävä puoli on se, että full-coverage -oletuksen ansiosta, päätulos on johdettu analyttisesti käyttämättä numeerisia simulaatioita, mikä on usein tapaus malleissa, jotka käsittelevät vertikaaleja differentiaatiomalleja partial coverage -oletuksella.

Kolmas essee tarkastelee yksikköpäästöjen standardin vaikuttavuutta tilanteessa, missä standardi vaikuttaa suoraan matalan laadun hyödykettä tuottavaan yritykseen. Esseessä osoitetaan, että yhteiskunnallinen optimaalisen standardi on sitä heikompi, mitä saastuttavampia päästöt ovat. Tietyn saastehaitan ylittyessä ei ole enää olemassa optimaalista standardia,

koska tuotannon kasvun takia standardin vaikutukset yhteiskunnalliseen hyvinvointiin ovat epäselviä.

Neljäs essee tarkastelee sosiaalisten normien vaikutuksia, kun normit joko palkitsevat ”vihreitä” kuluttajia tai rankaisevat ”ruskeita” kuluttajia. Tekijä osoittaa, että on olemassa ”sosiaalisen palkkion ansa”. Se syntyy siitä, että kuluttajien preferensseihin sisällytetty palkkio voi aiheuttaa kokonaispäästöjen kasvua. Sosiaalinen rangaistus päinvastoin vähentää aina kokonaispäästöjä.

2. Arvio väitöskirjasta

Yleinen arviointini väitöskirjasta on erittäin hyvä sekä ajatellen ideoita että tekijän taitoa käsitellä formaalianalyysissä vaadittuja tekniikoita. Argumentit ovat kehitely aina hyvin selkeästi ja todistukset ovat huoliteltuja. Ja vielä enemmänkin, seuraavassa merkityksessä.

Aikaisempi (suhteellisen suppea) kirjallisuus tuotteiden laadun tarjonnasta monopoli- tai oligopolimarkkinoilla on jättänyt täysin huomiotta ulkoisvaikutusten kysymyksen. Saaste on ilmeinen esimerkki, vaikkei varmasti ainoa: esimerkiksi terveys-palveluissa esiintyy samankaltaisia kysymyksiä. Tämä oli selvästi suuri puute ja meidän on toivotettava lämpimästi tervetulleiksi uudet tutkimustulokset, jotka täyttävät tämän aukon.

Lukuun ottamatta hyvin pientä määrää muiden kirjoittamia vastaavia tutkimuksia, tämä väitöskirja on ainut kontribuutio, joka käsittelee systemaattisesti seuraavia kysymyksiä: (i) miten laajennetaan aikaisempaa kirjallisuutta niin, että sisällytetään ulkoisvaikutukset kuvaan, (ii) miten tuotteiden laadun tuotantoon liittyvät ulkoisvaikutukset ovat vuorovaikutuksessa sosiaalisten normien kanssa – jotka loppujen lopuksi eivät nekään ole mitään muuta kuin yksi lisäulkoisvaikutustyyppi, ainakaan mallin formaalin käsittelyn näkökulmasta.

Esseet ovat hyvin perusteltuja ja pidän viimeistä sosiaalisia normeja käsittelevää erityisen omaperäisenä ja vetoavana. Uskon, että poistaen muutamia liian pitkiä (vaikkakin hyödyllisiä) liitteitä ja viimeistelemällä kokonaisesitystä, voidaan kaikki neljä esseeä lähettää alan lehtiin ehdottoman positiivisella julkaisemisen todennäköisyydellä. Mielestäni tämä todennäköisyys on varsin korkea toisen esseen suhteen, jossa kaikki tulokset on johdettu analyttisesti sekä neljännen esseen suhteen, joka erottautuu poikkeuksellisen omaperäisenä.

Lopuksi, ottaen huomioon väitöskirjassa toteutetun analyysin suhteellisen korkean uutuuden tason, uskon että tämä materiaali on hyvin lupaavaa myös tulevaa tutkimusta silmällä pitäen. Sille voidaan ajatella monta kiinnostavaa laajennusta. □